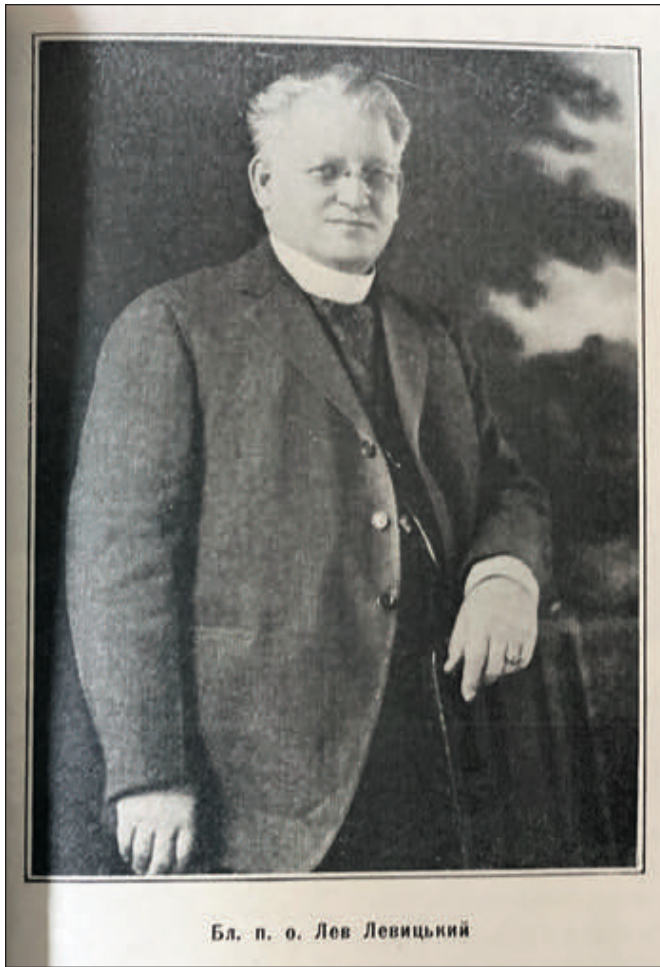

Історія у документах

Бл. п. о. Лев Левицький

Бл. п. о. Володимир Сполітакевич

Нещодавно згадувалось у пресі, з якою увагою і дбайливістю державне управління США зберігає різноманітні урядові документи і вважає великою ганьбою і злочином, коли документи нищать – чи то навмисно, а чи з неусвідомлення їхньої важливості, а то й з байдужості чи недбалства. Збереження документів відноситься не тільки до державних матеріалів, але так само до архівів окремих громадських установ, організацій, товариств, різноманітних політичних чи культурних заходів, окремих чільних провідників тощо. Кожний клаптик документу – важливого офіційного, менш важливого, ручно написані нотатки, заваги, редакторські поправки, повідомлення, реклами програм тощо – все повинно бути збереженим. Увесь цей матеріал важливий для дослідників, для майбутніх студій, для аналізу даної доби, вагомим історичних подій, діяльності установ, організацій, а також індивідуальних осіб – громадських діячів тощо. Без таких документів годі відтворити об'єктивно історію минулого і бути голосом правди про здійснені події та різні досягнення. Оригінальні документи служать достовірним джерелом інформації про різноманітну діяльність, підтверджують перебіг подій, тоді коли спогади, мемуаристика хоч і теж є важливим аспектом інформації, висвітлюють особисте бачення, яке не завжди співпадає з точними фактами. Знаємо з численних доказів, що людська пам'ять і особисті враження іноді обмежують відтворення об'єктивного свідчення пережитого. Завданням кожної держави, громади, організацій, поодиноких діячів, є збереження більшої кількості документів, які віддзеркалюють їхнє існування та працю. Якщо документів про дані речі не існує, тоді ворожим, деструктивним силам легко переконати малообізнаних чи безсторонніх у тому, що таких подій не було, що це чиясь видумка. Україна і український народ постійно

загрожено ворожими силами, які століттями і аж до сьогодення стараються довести, що ми не існуємо, що такого народу, держави, історії, культури чи мови не було і нема. Щоб довести своє брехливе твердження, ці ворожі сили століттями нищать наші документи і архіви, які б довели нашу правду і заперечили ворожу неправду. Недавно, коли музеї України приготували виставку, присвячену українській державності та боротьбі за волю України, організатори мусіли позичати ряд експонатів в українських діяпорних музеях Америки, таких як наш Український музей і бібліотека в Стемфорді, а то й в музеях інших держав, як Швеція, бо в Україні їх не було. Советський режим постарався якнайбільше знищити українську історичну пам'ять.

Дивина та й годі, з якою ретельністю та відданістю українська еміграція в Америці зберігала і, надіємося, буде далі зберігати спадщину своєї батьківщини, якій знову загрожує нищення і спустошення. Наш Музей і Бібліотека зберігає важливі архівні збірки громадських, політичних, культурних, релігійних організацій, поодиноких громадських діячів, історичних подій тощо. Одні документи – більш важливі, інші – менш важливі, але всі вони мають особливу вартість і з кожного можна вичитати багато цікавої інфор-

мації. Для прикладу подаю один документ, а саме фінансовий звіт за 1927 рік Об'єднання українських організацій в Америці, яке існувало з 1922 по 1940 рік. Ціллю організації було об'єднання української еміграції з її різноманітними угрупованнями в одне організаційне тіло, яке б допомагало розвиткові українського життя в еміграції, продовжувало робити заходи за визнання української державності, фінансово допомагало б рідному краю, видавало книжки англійською мовою про Україну і українські справи. Головами організації були о. Лев Левицький, о. Володимир Сполітакевич, а також д-р Лука Мишуга. У звіті читаємо точне фінансове зіставлення грошових збірок, пожертв потребуючим в рідному краю тощо. Пам'ятаймо, що це був 1927 рік. Вражає щедрість пожертв і економність канцелярських витратків. Цікаво прочитати, кому саме ви-

слано пожертви і на яку суму. Об'єднання перестало існувати, коли 1940 року створено Український Конгресовий комітет, який перебрав функції Об'єднання.

Народи, у яких є держава, без жодних перешкод зберігають свої архіви, документи, свою культурну спадщину. Український народ не мав таких можливостей, бо жили під чужим ярмом. Все, що вціліло, збереглося завдяки трагічним жертвам мучеників і відданості та посвяти українських емігрантів перших трьох еміграційних хвиль. На Україну знову іде чорна хмара. Наш обов'язок, живучи у вільному світі, продовжувати працю, яку провадили наші попередники. Допоможіть зберегти нашу спадщину, бо ніхто цього не зробить за нас!

Любов Волинець

Приходи:		На яку ціль:	
1926 р.	Вислано до краю:	1. Рідна Школа	\$3,150.00
1. З переписки	\$ 368.78	2. Повінь	1,650.00
2. Життєво-падошні	1,710.75	3. Інвазія	2,200.00
3. Грудень	1,701.92	4. Дім Івагалів	1,600.00
4. Січень 1927 р.	2,167.52	5. Пам'ятник Фанка	1,200.00
5. Лютий	3,240.53	6. Пам'ятник Фанка	675.00
6. Март	1,438.97	7. Просвіта у Львові	650.00
7. Квітень	944.83	8. Сироти	610.00
8. Май	1,080.10	9. Революційний Фонд	414.00
9. Червень	2,103.85	10. Оборона Петляури	450.00
10. Липень	865.92	11. Народний Дім в Савоку	355.00
11. Серпень	1,438.82	12. На видання творів Франка	300.00
12. Вересень	1,954.57	13. Ремісничча бурса у Львові	200.00
13. Жовтень (до 20-го)	3,498.73	14. Збірка для села Матинева	175.00
Разом	\$21,915.32	\$19,777.60	
Розхід:		Зіставлені:	
1. Висилка до краю	\$19,777.60	1. Висилка до краю	\$21,915.32
2. Кошти водорозетної установи на засідання Т. В.	132.00	2. Всі інші видатки	20,251.80
3. Кошти виданні канцелярії, марок	430.00	Який процент зужито Об'єднання з приходу на видатки:	\$1,660.52
4. Друж. протестів і канцеляр. пребор.	13.20	Приход було	\$21,915.32
5. Служба поштової	12.00	Вислано до краю	\$21,915.32
Разом	\$20,254.80	Остат в касі з днем 20 жовтня 1927	\$1,660.52
ЗАГАЛЬНЕ ЗІСТАВЛЕННЯ ЗА ПОСЛІДНІ ТРИ РОКИ (1925, 1926 і 1927).		З того остат в касі Об'єднання	1,660.52
1925 рік	Прихід: \$10,679.23	Разом всі видатки діловодства вносять \$177.20 то є 2% загального приходу.	\$177.20
1926 рік	Вислано до краю: \$16,223.87		
1927 рік	Прихід: \$17,816.51		
Разом	\$44,719.61		
Від того відзвучити: \$1,457.23			
Стегний баланс в переміну	\$ 1,457.23		
Загальний прихід	\$57,953.83		

На яку ціль:	
1. Рідна Школа	\$5,150.00
2. Повінь	3,650.00
3. Інвазія	2,200.00
4. Дім Івагалів	1,600.00
5. Пам'ятник Фанка	1,200.00
6. Пам'ятник Фанка	675.00
7. Просвіта у Львові	650.00
8. Сироти	610.00
9. Революційний Фонд	414.00
10. Оборона Петляури	450.00
11. Народний Дім в Савоку	355.00
12. На видання творів Франка	300.00
13. Ремісничча бурса у Львові	200.00
14. Збірка для села Матинева	175.00
15. Українська преса	125.00
16. Допомога Ольвицькому	105.00
17. Допомога Стурлякам в Києві	50.00
18. Центральний Союз Студентства	50.00
19. Народний Дім в Яворові	50.00
20. На захист для Письмеників	25.00
21. Народний Дім в Чорткові	25.00
22. Тов. Просвіта в Мелні	25.00
23. Народний Дім в Холмі	25.00
24. Читальня в Ходьківці	10.00
25. Кошти пересялки грошей і листів до краю	225.45
Разом	\$19,777.60
Зіставлені:	
Прихід	\$21,915.32
Розхід	20,254.80
Остат в касі з днем 20 жовтня 1927	\$1,660.52
Який процент зужито Об'єднання з приходу на видатки:	
Приход було	\$21,915.32
Вислано до краю	\$21,915.32
Остат	\$2,137.72
З того остат в касі Об'єднання	1,660.52
Разом всі видатки діловодства вносять \$177.20 то є 2% загального приходу.	

Пріоритет і надано акти:
 КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ: о. Лев Левицький, М. Воробієв, О. Куличиский,
 ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В АМЕРИЦІ.